

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Crete pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Nebr., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějte se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujeme-li své předplatění, udejte stranu i novou adresu.

Dopisy z kruhů členůvstva ochotně uveřejníme. Musí být slušné, psané bez smyslu někomu osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Parní vál dělá cesty hladké, i tu z Bílého domu.

Naděje demokratů, že republikánská strana spásá tento týden v Chicagu hari-kari budou jako vždy sklamány.

Ani jeden cestující Titaniku se nezachránil v tělocvičně, plovárně nebo jízdně, které byly na lodi zřízeny.

Čináné přicházejí k tomu poznání, že k založení republiky jest třeba ještě něčeho více než ustřížení eopu.

Či obrázek přineseme přístě na první straně Pokroku? V Chicagu již ho maluje 1,040 malířů, kterým 55 břídilů strká do rukou.

Až bude po konvenci zapamatujeme si jen to pěkné, co kdysi Theodor povídal o Billovi a Bill o Theodorovi, jest před nedlouhými čtyřmi roky.

Jestli je Taft opravdu tak špatným člověkem, jak o něm tvrdí Roosevelt, pak by nebylo dobře nechat ještě jednou Rooseveltovi vybrat národu presidenta.

Pro 1,600 utopených na Titaniku se nadělalo 1,600krát více rámu než k vůli 3,000 lidí, kteří jsou ve Spojených Státech každý rok zabiti v dolech.

V Anglii se vypilo v minulém roce za 810 milionů dolarů lihových nápojů. Není divu, že John Bull vidí německého Michla na všech stranách i ve spaní.

Bryan ještě neví, pro kterého kandidáta se prohlásí příští úterý. Nejspíše to bude Wm. J. Bryan, který je Bryanovi přec jen nejmilejším.

Jižané nedovolí černošům doma hlasovati, ale aby jim to vynabrdili na jiné straně, poslou je hlasovat do republikánské národní konvence.

Lidé, kteří požívají maso, rozvíjejí vždy větší činnost než vegetariáni, praví jeden list. Rozhodně. Kdyby nerozvínovali větší činnost, jak by mohli ukousat "stejk"?

President Taft se domýšlí, že jest v rukou přátel. Kdo jsou ti jeho přátelé? Lorimer, Perkins, Crane, Barnes Jr. a jim podobní. Podle nich soudil lid presidenta o primárkách a dojde-li k jeho nominaci, bude jej souditi podle nich i v listopadu.

Demokracie o berlich nemůže ovšem nikdy předběhnouti stranu republikánskou a proto se těší, že si tato v Chicagu zláme obě nohy. Pak by ovšem i zmračená demokracie měla šáku dobelhati se první k cíli.

Občanský výbor prohlásil, že Barnes jest zlým duchem v New Yorku a tento zlý duch byl vyvolen, aby napsal pro republikánskou stranu platformu, kdyby měl býti Taft navržen. Kdyby? Ano, kdyby. Kdyby nebylo toho kdyby.

Až vezme lid sám nominace a politiku do rukou, pak v ní nebu-

dou více žádné peníze — a proto se nedivme, že profesionální politikáři se tolik brání a užívají všech možných prostředků, aby se udrželi při vesle. Ani Taft ani republikánský Národní výbor nezastaví pokrok lidu a bude to zase jen republikánská lavina, která je smete.

Roosevelt přijel do Chicaga. — Doufáme, že nezapomněl doma velký klacek, kterého jest tam tak nutná potřeba. A k němu pádné ruky, aby vymlátla celou tu sebranku, která chce usurpovati pro sebe právo a zvrátit vůli republikánských voličů.

Republikánská strana je stranou činů, ať již jsou jakékoli a proto jí lid důvěruje a drží se jí. Demokratická strana jest stranou teorií, které nedovede uskutečnit, když se někdy někde náhodou dostane k veslu. Na svých vlastních nohách nedovede státi a proto se opírá jen o chyby a omyly svých protivníků.

Těšíme se na to, co bude zase demokratická platforma na republikánech odsuzovat. Na to jsou demokrati chlapíky. Jestli jest dnes něco v národní vládě k odsouzení jest to demokratický národní, ale politický kongres. 75 procent skutečně dobrých předloh podali republikáni a byly to jediné progresivní republikánské hlasy, které pomohly v kongressu k vítězství tím nejlepším zákonům.

Zdá se, že naše česko-americké listy, pokud se hlásí k straně demokratické, mohou předložit svým čtenářům cokoli — všechno je dobré. Tak jsme nedávno četli v jednom takovém listě oddaném demokracii, že prý naše vláda ukradla mnohým pozemky na Filipínách a dala je cukernímu trustu. Čtenářům "Pokroku" by něco podobného žádný časopis tvrditi nesměl, poněvadž oni etou zprávy politické a společné z kongressu a vědí, že bláholení redaktorů našich demokratických listů pochodí ze slepého fanatismu a hlavně z naprosté neznalosti amerických poměrů. Tak mnohým českým redaktorům v Americe jest tato země španělskou vesnicí, možná, že ví opravdu o španělské vesnici více, než o vládě v Americe. Přijel sem nadávat všem, co je americké. Na západě by s takovými teoriemi neobstál, poněvadž zde jsou krajané zrovna tak dobrými americkými občany jako jsou dobrými Čechy a nenechají si namluvit žádnou smyšlenku od někoho, kdo nemá o Americe vůbec žádných vědomostí ale dovoluje si "trhat" vše — ať je to již pravda nebo jeho vlastní výmysl.

Na presidenta Taftovi se osvědčuje, že president Spojených Států musí býti nejen dobrým člověkem a poctivým mužem, ale zároveň i vůdcem a pánem své politické strany. On musí vládnouti své straně a ne ona jemu. Jestli jest slabochem a dovolí, aby političtí bossové postavili se v čelo jeho strany, záhy se naleznou v zadních řadách, přijímaje rozkazy, místo aby stranou vládli. — Taft se neosvědčil dosti silným k vedení republikánské strany a tak se stalo, že došel se k veslu opět ti, které od něj Roosevelt zahnal. A Taft jest v rukou jejich, poslušný sluha. Roosevelt byl nejen presidentem, ale i viditelnou a kde bylo třeba i neviditelnou hlavou celé republikánské strany. A poněvadž své moci používal upřímně a rázně pro dobro obecného lidu, nelze se diviti tomu, že lid stojí dnes při něm a — bossové proti němu.

POSLEDNÍ ZÁPAS POLITICKÝCH BOSSŮ.

Jest těžko domyslet si, jakými motivy byl veden republikánský Národní výbor při rozhodování o kontextu o místa delegátů v konvenci. Jednání jeho nedá se němu ospravedlniti a také nižší opodstatnit.

Jsou lidé ti slepi, jsou nepřítel, spíjí slávomamem — nebo jest to pomsta t. zv. vůdce lidu strany republikánské za to, že je svými hlasy o primárkách zavrhl? Čtější straně své dokázati, že bez nich je stracena? Čtější jí zahnat a odsákal z nízké msty a nenávisti, že

jim lid bere kormidlo z rukou? — Jinak se nedá jich nevyjéze ne-spravedlivě, zločinné jednání opodstatnit a nikdy ne omluviti.

Penrose, Crane, Gugenheim, Barnes a takové živly, které se drží zuby nehty republikánské strany jen proto, že byla vždy v vesla a dávala jim tím příležitost ku páchání krádeží a obohacení se — taci lidé brání se teď zuby nehty, aby nemuseli vydati kormidlo strany někomu jinému a když jim to lid v přímých primárkách nakázal — tedy zúmyslně co posledně svůj čin, toč kormidlo tak, aby se loď dostala na mělčinu a uvázla na skále. Oni jsou příliš dobrými politikáři než aby nevěděli co dělají. Proto nemůžeme si vysvětliti jejich jednání jinak, než že jest pomstou straně, která se jich chce zbavit — straně, která této pomstěm upírám a supům neznamenala nikdy nic jiného než prostředek k moci a obohacení se.

V republikánském národním výboru zasedá celá řada členů, kteří byli o posledních primárkách poraženi a kteří propadli i s Taftem. Po konvenci musí svá místa postoupiti lidem jiným, progresivním. Oni vědí, že již příští týden bude se odvíjati jejich politický pohřeb a tu před hrobem jest naposledy chtějí se pomstíti tomu, kdo jim hrob ten vykopal a až se celá loď ocitne na skále, pak se zachechtají s ďáblem: zde to máte — tak, a teď si to vedte dále bez nás.

Tonoucí chytá se stěbla. Političtí bossové tonou — jsou zoufalí — neradí lončí se s močí, kterou tak dlouho měli v rukou — vi-

neospravedlnitelné. Členové výboru vědí to sami, uznávají to — ale — po nás ať přijde potopa. Snad z těch trosek někdy zachráníme, naši protivníci utonou, my se zmocníme záchranných člunů — a —? Snad zase nadejde doba, kdy se lid k nám obrátí, abychom mu pomohli zbudovati novou loď.

Jinak si ani nedovedeme vysvětliti jednání výboru. Msta, zoufalý zápas a moc — a slepota, kterou bohové ráni toho, koho chtějí zničiti.

Naděje stoupenec republikánské strany, že se najde v Národním výboru dosti těch, kteří se postaví na stranu lidu proti poraženým bossům sklámala. Nyní zbývá jen ještě jedna a to poslední naděje, že konvence sama napravit zločiny, které výbor spáchal. Ale tuto fanatičtí, mstiví a zoufalí politikáři chtějí i to překaziti. Proto za každou cenu a vzor sebe pádnějším důkazům dosazují své stoupence, aby měli v konvenci většinu a jejich jednání dostalo se schválení a souhlasu.

Kdyby se tak mělo státi, na státišce poctivých a věrných republikánů, kteří jsou lepšími republikány než Penrose, Crane, Barnes a většina členů Národního výboru — budou ze řad strany vyřazeni.

V předvečer národní konvence ještě doufáme, že se najde mezi delegáty většina upřímných republikánů, kteří to myslí se stranou poctivě a ta že odědí do nebe volající bezpráví a zločiny, jakých se dopustil Národní výbor. Doufáme tak vzor tomu, že již ní ne-falí — neradí lončí se s močí, kterou tak dlouho měli v rukou — vi-

PODOBIZNA PŘÍŠTÍHO PRESIDENTA.

Strýček Samuel právě maluje v Chicagu podobiznu příštího presidenta Spojených Států. Již brzy obrátí rám a ukáže nedočkavému lidu svou ráci. Jak krásné by mu šla práce od ruky, kdyby mu 55 mazalů Národního výboru neradilo, nemíchalo barvy a nestrkalo do ruky.

di konec těch zlatých časů pro politikáře, kdy oni vlastně byli stranou, kdy oni navrhovali a volili úředníky a zvolenými pak vládli. Tenkrát byly v politice peníze, moc a sláva.

Toho všeho se mají tito lidé vzdáti. Velký interest měl v nich své sluby a jich prostřednictvím vládl. Bylo třeba "sfixnouti" velkého bosa, ten zase spravil menší bosa a již to šlo jako na drátkách až do kaukusů a zase zpět do konvenci a k volbám. "My jsme republikánská strana", prohlášoval Národní výbor. A teď najednou přijde lid — ten prostý lid — volič, — který byl až dosud u politikářů až tím posledním, a chce vzíti bossům všechnu moc z rukou — chce je svrhnouti do politického hrobu. Tam, kde jsou přímé primárky, již to udělat a hroby vykopané čekají, aby po Národním konvenci přijaly své oběti.

Těchto zavržených a moci zbavených lidí chápe se zuřivost, hněv, msta, zloba. Po tak dlouhých letech moci mají býti strzeni dolů v prach? Ne. Dokud již trímají veslo v rukou, dotud jest naděje — a kdyby to znamenalo skázu celú loď — do posledního dechu budou bojovati o svou moc a starý pořádek.

Jednání republikánské Národního výboru v kontextech z Indiana, Kentucky, Kalifornie, Michiganu, Texasu atd., jest hnusné,

stoupiti všechny strasti a svízele v pustinách a při tom vyplniti podmínky pětiletého pobytu a práce, jakou mu zákon předpisuje, když konečně dostane patent, pozná, že cena pozemku mu nezaplatí jeho výlohy a práci, nechtě ani k utrpení, jaké jest novým osadníkům pustin prodělati.

Milliony akrů vládní půdy na př. v Oregonu jsou většinou uchopáry, nebo alkalické pláně, nalézají se v suchém pásmu a ačkoli někdy snad budou míti dobrou cenu, musí cenu tu zcela přivoditi sami osadníci, neb pozemky ty, jak jsou dnes, jsou pro farmera skoro bezcenné. Tu a tam je naděje na zavodnění, ale to zase bude nucen poříditi si osadník svým nákladem a za své peníze. Kde jsou pozemky dobré, a jsou ještě tu a tam, jsou zase daleko od prostředků dopravních a bude opět docela záviseti na osazení krajiny a rozkvětu zemědělství, když se k nim postaví dráhy. Před léty, dokud se osazovala půda východně od stého poledníku, dostával osadník skutečnou hodnotu v půdě a měl za své přičinění jistou odměnu. Dnes je tomu zcela jinak. Většina zbývajících homestedů jest prakticky bezcenná a vláda nedává jim skutečně osadníkům zcela nic. Jestli někdy něčeho ziskají, to záleží jen na nich a musí si to vybojovati sami, aniž by jim k tomu "dar" vlády v něčem prakticky pomáhal.

Senátor Borah jest západák, zná poměry domovinářů a zná také potřeby krajiny, které by rády dostaly osadníky a proto ví, že za stávajícího přísného zákona nikdy tato půda nebude osazena. Většina lidí, kteří se o takové domoviny pokusí, záhy shledá, že jim není možno vyplniti podmínkám, vládou kladeným a ztratí čas, peníze a — trpělivost, zanechávají záborů a utíkají zpět do měst.

Když jsme před dvěma měsíci přinesli zprávu o změně zákona, byla právě předloha odhlasována v senátu a nastoupila "krizovou" cestu do sněmovny poslanců. Vláda, vlastně ministerstvo vnitra, kterému jest pozemková úřadovna podřízena, pohlíželo vždy na vládní pozemky jako na skutečný majetek vládní, který má pro ni velkou cenu, a proto snažilo se stěšovati jich zabírání co nejvíce. O tento odpor rozbíjely se všechny dosavadní pokusy o změnu domovinářského zákona a předlohu Borah-ovu by byl potkal týž osud, nebýt ministra Fishera, který jest mužem pokrokovým a probudilým a pokud může, snaží se odstraniti ze svého odboru zasazený byrokratismus a autokratické jednání jeho úředníků. Pozemková úřadovna se až dosud považovala za jakéhosi strážce vládního majetku proti lidu. Až teprve Fisher doznal, že vládní nezabrané pozemky tak jak jsou nemají pro naši vládu žádnou cenu a pro národ jsou zbytečným břemenem. Teprve osadníci mohou z nich udělati skutečně cenný majetek a tím zvětšiti majetek národní. Bylo to jeho zásluhou, že kongres předlohu docela nezabil. Udělal sice co nejvíce, aby ji pochoval, ale nátlak veřejnosti a hlavně — blízké se volby — konečně donutil pány kongressníky k povolnosti.

Cesty kongressu k zabiti předlohy jsou všeliké a nevyzpytatelné. Aby nebyla v podezření z přímého nepřátelství k předloze, snažila se sněmovna zasaditi do předlohy Borah-ovy, tak jak v senátu prošla, některé dodatky, o nichž věděla, že na ně senát nepřijest. Borah ale stál na stráži a pracoval, podporován jsa nebrasským kongressníkem Kinkaidem (otecem nebrasských domovinářů) a konečně po dlouhém a zarputilém boji i a manévrování prosadil, že se společný výbor obou sněmoven (senátu i poslanecké) dohodl na jednotném zákoně, který nyní bude bez odporu v obou sněmovnách přijat. Udály se v předloze některé změny a musíme doznati, že jen pro dobro osadníků a zároveň zvýšení záruky, že domoviny nebudou zabíráti lidé na spekulaci, ale skuteční osadníci. Nesmíme zapomínati, že příliš snadné podmínky k získání patentu přivodily by spekulanty k zabírání, kteří by šli na pozemek ne s tím úmyslem, aby si na něm zbudovali domov a budoucnost, ale aby získali co nej-dříve patent a pak pozemek pro-

dali, nebo nechali ležet na spekulaci. Musili míti tvořitelé zákona na paměti, aby tomu předěšili, neb podobné jednání by neprospělo lidu ani krajíně, která na osadnictvu čeká.

Upravená předloha, kterou senát dne 28. května přijal, stanoví lhůtu pobytu a záboru na tři roky a dává domovináři právo odejiti ze záboru na dobu pěti měsíců v roce, ale musí odehod a příchod svůj oznámiti v pozemkové úřadovně. Někteří poslanci žádali, aby bylo ustanoveno, které měsíce jsou dovoleny k pobytu mimo zábor, ale Borah toho nepřipustil, tvrdě, že jsou poměry všude jiné a domovinář musí odejiti tenkrát, když může jinde dostati práci. Na druhé straně, aby se pojistila jeho upřímná vůle na domovině pracovati, stanoví se, že musí druhým rokem odděliti šestnáctinu svého záboru (10 akrů na 160ti a 20 akrů na 320ti-akrovém záboru). Třetí rok musí míti odděleno osminu zabrané půdy (20 akrů na 160ti a 40 akrů na 320ti akrech). Nynější zákon nestanoví, kolik který rok musí domovinář oddělati na 160ti akrech, ale na 320ti-akrovém záboru bylo žádáno 80 akrů oddělaných, kdežto nynější zákon žádá jen 40 akrů.

Není pochybo, že i sněmovna poslanců předlohu přijme tak jak jest a sice kongressník Kinkaid postará se o to, aby v politickém ruchu a starostech o povolení na graft ve svých distriktech nezapomněli pp. kongressníci na domovináře. Kdyby Borah a Kinkaid byli demokraty a ne republikány, již by byla sněmovna přijala předlohu dávno, s radostí a s nadšením, ale takto se jí nechce do něčeho dobrého, co republikáni se snaží udělati, a z nízkých politických popudů snaží se to překaziti.

Kromě této hlavní domovinářské předlohy, byla v sněmovně prosazena také důležitá předloha Kinkaidova, kterou se mění dosavadní zákon o domovinách zabraných na zavodňovacích projektech vlády. Až dosud byli osadníci nuceni platiti poplatky na vodu pro dobu deseti let pak teprve mohli dostat na pozemek patent. Senát v tomto zasedání změnil věc tak, že již po pěti letech mohli by taci osadníci dostati majetnické právo, když by zaplatili všechny zbývajcí splátky najednou. Když se předloha dostala do sněmovny poslanců, zasadil se kongressník Kinkaid o to, aby byla změněna. Návrh senátu by skutečně nepomohl těm, kteří pomoci nejvíce potřebují a byl by ku prospěchu jen takovým, kteří mají dosti peněz, aby za vodní právo mohli zaplatiti najednou. Sněmovna přidala se k poslanci Kinkaidovi a změnila zákon tak, že bude ponecháno osadníkům na vůli po pěti letech buď zaplatiti všechny poplatky za vodní právo a dostati patent, nebo mohou dostati patent a zbytek poplatků převezme vláda co dluh na pozemku váznou, na nízké procento. Jinými slovy, farma stane se majetkem osadníka, bude jí míti v knihách věčnou, a vláda si nechá na zbývajcí část poplatků zanést do knih na farmu mortgage. Ten bude splatným v pěti letech a může se spláceti ročně v sumách \$100 neb více.

Tím dostane se osadníkům na zavodňovacích pozemcích velké úlevy. Po pěti letech stanou se zákonitými vlastníky půdy, budou jí moci prodat i s mortgagem na ní váznoucím, a budou se moci v případě potřeby vypůjčiti na druhý mortgage. Zkrátka, dostane se jim kreditu, kterého dosud tak těžce postrádali. Senátor Borah slibil poslanci Kinkaidovi, že si vezme tuto předlohu v senátu na starost a bude pracovati k tomu cíli, aby byla přijata ještě v tomto zasedání kongressu.

Těmito dvěma předlohami se velmi poslouží domovinářům. Očekává se, že předloha Borahova přivede nával osadníků na pozemky západní, hlavně v Montaně, Idaho, Nevadě, Californii, Oregonu a Washingtoně, když nyní stanou domovináři patent za 3 roky a budou moci pěti měsíců v roce díti mimo zábor na výdělek. Nám se zdá, že jest tím otevřena poslední příležitost chudému lidu získati vlastní domovinu cestou lehčí než dosud. Káz by se jí chopili také naši bohatí dělníci ve městech!

ZMĚNY V ZÁKONĚ O DOMOVINÁCH.

(Vydáno z "C. A. Venkova".)

V dubnovém čísle t. l. přinesli jsme pod ohlavením "Nový homesteadní zákon" stručné osnovy předlohy senátora Borah a z Idaho, kterou měl se zmírniti stávající zákon o domovinách tak, aby se mohly osaditi zbývajcí ještě vládní pozemky na dalekém západě, které skutečně za to nestojí, aby se zlovcé osadníci k vůli nim prodobíli těžkým podmínkám, jaké starý zákon stanoví pro domovináře. Městský dělník, který na takové pozemky jede a musí pod-